

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Bonis Operibus Docto. Martini Lutheri Liber

Luther, Martin

Vuittemberge, 1521

VD16 L 7151

De Octavo Praecepto. Falsvm Testimonivm Contrra proximu[m] tuu[m] ne
dicas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-33333

DE OCTAVO PRAECEPTO.

FALSVM TESTIMONIVM CONTRA proximū tuū ne dicas.

**Septimum
praecipuum.
Non esse di-
cēdū falsum
testimoniū.**

**Non aliud
pireatū vul-
garius, male
dicens.**

**Impia sentē-
tia. Vigilāti
iura subue-
niunt.**

**Veritatis tes-
timonium
contra pseu-
do Aposto-
los.**

¶ Hoc vero praecipuum videtur paruum, reuera tamē ita magnū, ut id ipsum vere obseruato, periclitandū sit de corpore & vita, de opibus & fama, de amicis & quicquid habet, nihil tñ amplius cōplectens q̄ opus parui membri linguae, quod est veritatē dicere, & mendacio contra dicere, si necessitas ferat. Itaq; multa mala opera linguae hic prohibentur. Primo quae loquendo, deinde quae tacendo cōmittuntur. Loquendo, quādo malā causam habens in iudicio, eam nititur malo fundamento pbare & conseruare, dolo malo proximū suū capere, pponere quicqd suā causam ornat vel promouet, tacere & diminuere quicqd sui pximi bonam causam adiuuet. In quo nō facit proximo suo quod sibi ab eo factū uelit. Hoc sunt qui faciunt partim ppter utilitatē aliquā, partim ad vitandā vel iacturā vel infamiā, qua re magis sua, quā dei querūt praecipuum, sese sic excusantes. Vigilanti iura subueniunt. Quasi vero ipsi non debeant vigilare in causa proximi, tanquā in ppria. Ita permittunt volentes proximi causam pessum ire, quāuis certū eam iustam esse. Quod malū hodie adeo cōmune est, ut timeā nullū vel iudiciū vel actū fieri, quin altera partiū contra hoc praecipuum faciat. Quod si etiā nō habeant vires perficiendi, malā tñ voluntatem & mentē id faciendi habent, qđ vellent bonam proximi causam cadere, suam vero malā vincere. Possitissimū autē sit hoc peccatū, si aduersa pars magnus aliquis Iohannes vel inimicus sit. Sic enim volumus inimicum vlcisci, magnum Iohannem nolumus a nobis alienare. Ita inchoatur adulatio & assentatio, vel saltē suppressio & silentium veritatis. Hic enim nemo vult expectare indignationem, damnum, & pericula pro veritate. Sic pessumdari necesse est dei praecipuum. Atq; hoc fere est mundi imperium siue regimen. Qui enim hic cupiat & velit perseverare, vtrancq; manum habeat plenam bonorum operum, tantum lingua perficiendorum. Praeterea IHESV bone, quos sunt qui donis & muneribus moti ad tacendum, a veritate depelluntur: ut profecto ubiq; sublime, magnum, & rarum opus sit, nō falsum testem esse aduersus proximum suum.

SECUNDO.

¶ Praeter hęc est aliud veritatis testimonium, adhuc maius, quo cogimur aduersus malos spiritus pugnare. Hęc autē pugna incipit non

pro rebus temporalibus, sed pro Euangelio, & veritate fidei, quam diabolus nunquam ferre potuit, omnia ita moliens, ut principes populi veritatem fidei oppugnent & persequantur, quibus difficile repugnari potest. De quo est in psalmo lxxxii. Eripite pauperem, & egenum de manu peccatoris liberate. Quamvis ergo haec persecutio rara sit facta & desueverit, in culpa tamen sunt spiritualium praelati, Euangelium non excitantes, sed permittentes subverti. Et ita profligauerunt eam causam, propter quam eiusmodi persecutio & testimonium excitari deberet, docetes nos vicissim traditiones & constitutiones suas, & quicquid ipsis liber. Ideo & statim quiescit desidens quando Euangelio profligato etiam Christi fidem profligauit. Ita omnia ex votis diaboli succedunt. Si autem Euangelium esset denuo resuscitandum, & audiendum, haud dubie totus orbis terrarum commoueretur, concitans maiorem partem Regum, Principum, Episcoporum, Doctorum, Sacrorum siue spiritualium, & quicquid est magni, contra hoc repugnans, sicut semper factum est, quoties verbum dei in lucem prodijt. Non enim potest ferre mundus quod a deo venit. Quod probatum est in CHRISTO, qui maximum, charissimum, & optimum illud fuit quod deus habet, & tamen tantum abfuit ut eum mundus acciperet, ut etiam atrocius persequeretur, quam omnia alia quae unquam a deo venerunt. Itaque sicut illius tempore, ita semper pauci sunt qui faueant diuinae veritati, in discrimen conijcientes corpus & vitam, opes & famam, & quicquid possident. Sicut CHRISTVS promissit. Eritis odio omnibus gentibus propter nomen meum. Item Tunc scandalizabuntur multi. Imo si hanc veritatem persequerentur agricolae, pastores, stabularij, & sordidi homines, quis non videret vellet eam fateri & testari? Sed persequentibus eam Pontifice, Episcopis, vna cum Principibus & Regibus, omnes fugiunt omnes tacent, omnes adulantur, ne sua bona, suum honorem, suum fauorem, suam denique vitam perdant.

TERTIO.

¶ Quamobrem autem hoc faciunt? Ideo nempe, quod nihil fidei habent in deum, nihil boni sibi de deo persuadentes. Nam ubicumque haec fiducia & fides erga deum est, illic est animosum, minax, & impaudum cor, quod veritati subscribit & adstat, siue capitis, siue pallij sit periculum, siue contra Pontificem, siue contra reges sit. Sicut videmus a sanctis martyribus factum. Nam eiusmodi cor contentum propitio & clementi deo, contemnit honorem, fauorem gratiam, & opes omnium mortalium, permissens & abiire & venire quicquid nolit durare & manere. Sicut legitur in psalmo, xliij. Ad nihilum deductus est in conspectu eius malignus,

K ij

Principes de
bent paroci
nium Euân:
gelio.

timentes autem dominum glorificat. Hoc est, tyrannos & potentes, qui
veritatem persequuntur, & deum contemnunt, non timet eos non respic
cit, contemnit eos, rursum, qui persecutiones patiuntur propter veritas
tem, & deum magis timent q̄ homines, eos sectatur, ab illis stat, illis
patrocinaur, honorateos, displiceat cuiuscq; velit. Sicut de Mose
ad Hebreos. ii. legitur patrocinaur fratribus suis, nihil veritum potes
tem regem Aegypti. Ecce in hoc præcepto iterum breuiter vides,
oportere fidem esse magistrum huius operis, quod sine ipso nemo aus
deat operari. Adeo omnia opera in fide sunt sita: Quemadmodum
hactenus saepe dictum est. Itaq; extra fidem omnia opera sunt mor
tua, utcunq; bona appareant, videantur, fulgeant & appellentur. Nam
sicut opus huius præcepti nemo facit, nisi firmus & stabilis, & interius
sic in diuinæ gratiæ fiducia, sic nullum opus reliquorum facit præcep
torum; sine hac fide. Ita, ut ex hoc præcepto facile vnusquisq; possit
specimē & pondus capere, Christianus nescit, & an in CHRISTVM
vere credat, & sic bona ne opera faciat, an vero minime. Nunc
videmus, quomodo deus omnipotens nobis dominum nostrum
IHESVM CHRISTVM non solum posuerit, in quem eius
modi fiducia credamus, sed etiam quem pro eiusmodi fiduciæ exem
plo haberemus, illiusmodi bona opera in eo nobis proponens, ut in
eum credamus, eum sequamur, in eo eternum maneamus. Ut dixit
Ioannis. 17. Ego sum via, veritas & vita: via, qua eum sequamur:
veritas, ut in eum credamus: vita, ut in eo perpetuo viuamus. Ex
quibus omnibus manifestum est, omnia reliqua opera non præcepta
periculosa esse, & facilia cognita. Ut sunt templa extruere, ornare,
peregrinationes ad diuos, & quicquid in Pontificijs Decretis multipli
citer scriptum, mundum seducit, grauat, & perdit, inquietas conscie
ntias facit, fidem silentio inuoluit & infirmauit. Postquam igitur
homini in præceptis dei, etiam omnibus alijs relictis in omnibus suis
viribus, satis est negociorum, ita ut nunquam omnia bona opera ipsi
præcepta facere possit, quare querit alia, quæ ipsi necq; necessaria, necq;
præcepta sunt, relictis necessarijs & præceptis? Vltima autem
duo præcepta, prohibentia malas cupiditates siue concupiscentias cor
poris, voluptates & amorem temporalium rerum, sunt in seipsis cla
ra & proximo innoxia. Ad hæc durant vsq; ad sepulchrum. Ma
ner enim in nobis pugna contra eas vsq; ad mortem. Ideo hæc duo
præcepta a sancto Paulo sunt in vnum contracta, ad Romanos. 7.
& ad vnum scopum posita, quem assequi non possumus, sed tantum
eo destinamus & cogitamus, vsq; ad mortem. Nemo enim vnquam
tam sanctus quispiam fuit, qui non malas concupiscentias in se sentia

set, præsertim si causa & occasio coram adesset. Nam peccatum origi-
ginale nobis naturaliter est innatum, se permittens obrui, non tamen
penitus euelli, nisi per mortem corporalem, propter peccatum origi-
nale etiam vtilem & optabilem. Quod deus nos adiuuet. Amen.

VVITTEMBERGAE, APVD IOHAN/
NEM GRVNENBERGIVM,
ANNO DOMINI,
M, D, XXI,